

УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВА ПОНАД УСЕ!

Видання Історичного клубу “Холодний Яр”

2025 рік

Липень

Число 7 (473)

НЕЗБОРИМА НАЦІЯ

Жалість до росіян – це жорстокість до своїх

Передплатний індекс 33545

“ДЕ ПЛАЧЕ ЩЕ ОДИН МОСКАЛЬ – СМІЄТЬСЯ ЩЕ ОДИН ЧОРНОТА”

Ці слова поета Артема Лоїка два дні лунали в Холодному Яру, Смілі та Черкасах, де Роман Коваль 10 – 11 червня 2025 р. презентував книгу спогадів Юрія Горліса-Горського “Це було давно...”.

Сміляни і черкаські з ентузіазмом сприйняли пісні Артема Лоїка та Сергія Василюка, не раз підхоплювалися і стоячи вітали непересічних виконавців-військовослужбовців. А Олександр Шнайдер і Марія Щавелева пречудово виконали чарівну мелодію братів-гуцулів “Аркан”. Валентина Коваленко прочитала лірику, а кошти за продані примірники своєї поетичної збірки пожертвувала на придбання дронів (Роман Коваль пожертвував на ЗСУ 5000 грн – з коштів за продані книги). Про смілянського отамана Яблушка (Яблочка) прочитав поезію Анатолій Терещенко, який і був ініціатором вечора у Смілі.

Виступали смілянські хорові колективи “Заграва” і “Родовід”. Особливо порадувало, що за напоянням Романа Ковалю хор “Заграва” (художній керівник Олена Пітенко) повернув до свого репертуару історичну пісню на слова Тараса Шевченка “Посіяли гайдамаки в Україні жито”, яку раніше “Заграва” не раз співала на вшануваннях героїв Холодного Яру в Мельниках.

Тільки часом увечері
Понад Дніпром, гаєм
Ідуть старі гайдамаки,
Ідучи співають:
“А в нашого Галайди хата на помості.

Грай, море! добре, море!
Добре буде, Галайда!”

У Смілі під час виступу лідера гурту “Тінь Сонця” Сергія Василюка було проведено імпровізований аукціон, на якому продано мистецьки розмальований тубус відстріляного по москалях гарматного снаряда 152-го калібру – за 15500 тисяч гривень. Тубус задля цього привіз із фронту волонтер 93-ї бригади “Холодний Яр” Іван Лозовий, а передав йому командир гарматного підрозділу 93-ї Юрій “Горизонт”, козак Історичного клубу “Холодний Яр”.

Придбав тубус волонтер Віталій Бринзар з Горлівки, земляк Романа Ковалю. Віталій вирішив округлити суму і дав за цінний експонат загалом 20000 грн.

Добродій Віталій подарував раритет Смілянському краєзнавчому музею, передавши його до рук заступниці міського голови Сміли Тетяни Карло. А ще на вечорі було зібрано 11870 грн, отже, разом 31870 грн (у Черкасах було зібрано 8822 грн). Усі кошти підуть на РУБ-пак “Вирій” 241-ї бригади ТрО, де служить Сергій Василюк. Окрім того, частині Сергія подарував пульт для управління дронами Рамзан Таїбов.

Промовляли Леся Островська, учасники українсько-російської війни Ігор Гавришишин і Богдан Легоняк, заступниці міського голови Сміли Тетяна Карло і начальниця Черкаської РДА Валерія Яненко.

У Черкасах прийшли вшанувати героїв рідні полеглих за Україну, зокрема Лариса Стрілець, мама Ярослава Стрільця-“Тяжа”, і Тетяна Лісова, сестра полковника “Білотура”. Обом козакам 18 травня ц. р. відкрито пам’ятники на пантеоні в Холодному Яру.

Під час виступу у Смілі модератор зустрічі Роман Коваль нагадав, що пів року тому подавав міському голові міста пропозицію перейменувати одну з вулиць іменем сотника Армії УНР Андрія Глуківського, “зразкового старшини, – як під час боїв, так і в звичайних обставинах”, “і з національного боку цілком бездоганного”. Народився він у Смілі 12 червня 1894 року. Глуківський – науковець, педагог, перекладач, інженер-гідротехнік, ад’ютант командира 1-ї гарматної бригади легендарної 1-ї Запорозької дивізії Армії УНР, автор підручників для гарматників, лектор математики. Андрій Глуківський – один з героїв книги Романа Ковалю “Багрянні жнива Української революції”, написаної ще 20 років тому! На жаль, пропозицію Історичного клубу “Холодний Яр” у Смілі поки що не почули. “Звертаюся ще раз із пропозицією вшанувати свого земляка, учасника збройної боротьби за незалежність України, визначного науковця, бездоганного українця Андрія Глуківського в назві вулиці його рідного міста”, – сказав Роман Коваль і привселюдно передав нового листа заступниці голови Сміли Тетяні Карло. Коли Роман Коваль запитав смілян, чи хочуть вони ходити у Смілі вулицею Андрія Глуківського, близько двох сотень людей ствердно вигукнули: “Так!”

На пам’ять про Андрія Глуківського і всіх, хто загинув у боротьбі за Україну, Сергій Василюк виконав пісню Василя Лютото “Мчать козаки”. “Це було надпотужно! Це було по-українськи глибоко і круто”, – такий висновок народився в серці поетеси Валентини Коваленко, учасниці обох вечорів.

Щиро дякуємо за організацію гарних подій Олександрові Головченку, Анатолію Терещенку, Лесі Островській, Юлії Крапиві, офіцеру Національної гвардії Сергію Щербині і Володимирові Єсікову, які зі своїми родинами створили креативну групу підтримки. А за гарні світлинки – Григорієві Юрику і Леонідові Ключнікову.

А завершуємо репортаж про добрі справи Історичного клубу “Холодний Яр” словами вірша Артема Лоїка:

Ще б’ється наш Холодний Яр
Під плитами броньованих літ!

Історичний клуб
“Холодний Яр”

На світліні Леоніда Ключнікова – Віталій Бринзар, Володимир Єсіков, Сергій Василюк, Сергій Щербина і Артем Лоїк.

“БЕСІДА З ПРЕДКАМИ”

26 ЧЕРВНЯ 2025 Р. ЗАВДЯКИ БЛАГОДІЙНИКУ
ОЛЕКСІЮ КАУТУ ВИЙШЛО 2-ГЕ ВИДАННЯ КНИГИ
“100 ІСТОРІЙ ВИЗВОЛЬНОЇ ВІЙНИ”

“Маю честь написати відгук на працю Романа Ковалю «100 історій Визвольної війни», – написав 10 років тому Андрій Медведько, перебуваючи за ґратами за звинуваченням у вбивстві україноненависника Олеса Бузини. – Найперше хотілося б сказати, що якби з подібною літературою були ознайомлені більшість українців років 20 тому, то не було б ні війни на Донбасі, ні Януковича, ні, можливо, путіна разом з москвою...”

100 історій, 100 живих людей, які немов сидять поряд з тобою і не поспішаючи розповідають про

свою боротьбу. Ця бесіда з предками надзвичайно захоплює: от в одній з історій ти пізнаєш рідне місто, вулиці, якими ходив, таких рідних містян, а в іншій впізнаєш своїх побратимів, які готові, маючи лише 13 шабель, атакувати ворожий батальйон, а ось і ті самі вороги – жорстокі й безчесні, яких ти так хочеш скоріше побачити через приціл своєї снайперської гвинтівки.

Найболючіше сприймаються історії, де йдеться про безхребетних начальників... Кепська влада – головний ворог українського народу всіх часів, включно із сьогоденням, у рази більший за Росію. Жива, правдива і цікава книга. Якби я не сидів у тюрмі, то написав би петицію, щоб включили «100 історій Визвольної боротьби» до шкільної програми”.

Андрій МЕДВЕДЬКО, Лук’янівське ЦіЗО

Дж.: Медведько А. Рецензія з-за ґрат. Незборима нація. – 2015. – Ч. 12 (358). – С. 2.

Придбати можна тут:
<http://otamania.in.ua>

Патреон Романа Ковалю
<https://www.patreon.com/c/kovalroman>

ФОП Р. М. Ковалю
5169 3305 3001 3009.

“КОЛИ ПРИХОДИТЬ ВОЯК ІЗ ПЕРЕДОВОЇ...”

19 червня виповнилося три роки, як поліг Олег КУЦІН, командир 49-го ОСБат “Карпатська Січ”. Готую (разом з Іриною Гармасій) книгу спогадів про Олега. Хочу видати і провести її презентацію до 23 листопада, до його 60-ліття. Пропоную до вашої уваги один з розділів майбутньої книги.

“Кум” насамперед піклувався про своїх піхотинців, адже на них усе тримається. І таку культуру впроваджував у батальйоні. Ще з 2014 року хлопців, які поверталися з бойових чергувань із Пісків, шахти “Бутівка” чи Донецького аеропорту, він возив у лазню – щоб попаритися (тоді це була чи не єдина можливість помитися), відпочити та просто поспілкуватися.

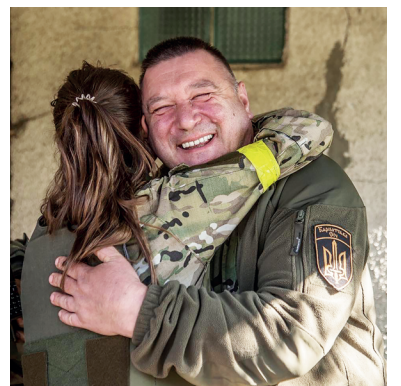
Для своїх бійців він завжди намагався дістати найкращу амуніцію, найрізкіші смаколики.

Якось у червні 2022 року в Барвінковому він зайшов до штабу (стройова та персонал). Побачивши в коридорі січовика у формі та бронжилеті, брудного, шойно з Вірнопілля, підійшов до нього.

– Вітаю, друже! Ти давно чекаєш? Що ти хотів?

– Мені потрібна довідка, хвилин 10 чекаю, поки дзвілов звільниться.

Наступні 10 хвилин “Кум” пояснював людям у штабі, що коли

приходить вояк із передової – всі справи відкладаються, адже його потреби – на першому місці.

Піхота тримає фронт, а ми всі тут для того, щоб цю піхоту забезпечити всім потрібним.

Василина НАКОНЕЧНА, старший лейтенант ЗСУ

На світліні – Василина Наконечна та Олег Куцин, якому залишилося радіти життю менше місяця. Харківщина, 23 травня 2022 р.

Пожертви на видання книги про Олега Куцина просимо надсилати: ПриватБанк, 4731 2196 4692 0573, Оксана Герасимюк.

клубу “Холодний Яр”, не раз брав участь у вшануванні героїв Холодного Яру та вечорах нашого клубу. А ще пан Олександр багато років передплачує нашу “Незбориму націю”. Ось такий у нас славний передплатник!

Бажаємо, дорогий друже Олександр, довгих літ у Самостійній Україні!

Мотовилівським козакам слава!

Від імені Історичного клубу
“Холодний Яр”
Роман КОВАЛЬ

КОЗАКОВІ ПІВНЮ ВЖЕ 75!

26 травня Олександрові Півню виповнилося 75 років, а ми його досі не привітали – хоч і шануємо його!

Олександр Петрович Півень увійшов у наше з Тарасом Силеком і Максимом Селозкіним життя, коли 9 березня 2014 р. (у день народження нашого Кобзаря) ми всі взяли участь у відкритті пам’ятника Тарасові Шевченку – першого за всю історію Червоної Мотовилівки, що під Фастовом на Київщині.

Погруддя встановлене на красивому постаменті з мармуру. Шевченко неначе каже: “Борітеся – поборете! Вам Бог помагає”. Натхненником і меценатом проекту став мотовилівський козак Олександр Півень.

У квітні 2014 р. газета “Незборима нація” опублікувала статтю Максима Селозкіна “Вчинок Олександра Півня”. Автор писав: “У дитинстві Олександра доглядала бабуся – Федора Федосіївна Півень. Вона розповіда-

ла про життя села, про те, як і хто знімав дзвони з церкви, про Голодомор, як встановлювалася комуністична влада, як люди нехотя йшли до колгоспу... Саме бабуся Федора посіяла в дитячому серці думи про Україну... Фіналом свята став пречудовий виступ гурту «Божичі». «Божичі» боже-ственно заспівали пісні на слова Тараса Шевченка, серед них і «Зоре моя вечірняя, зійди над горою...». Щира подяка Олександрові Півню – духовному нащадку Кобзаря!”

Невдовзі Олександр Петрович вступив до козацтва Історичного

“Незборима нація” – газета для тих, хто хоче знати історію боротьби за свободу України

БІЛОЦЕРКІВЦІ В БОРОТЬБІ ЗА УНР

3 червня 2025 р. в Білій Церкві (в затишній актовій залі Торгово-промислової палати) відбулася творча зустріч Історичного клубу “Холодний Яр”. Ініціював її кандидат історичних наук Сергій Бурлака. Організаторами заходу стали управління культури і туризму Білоцерківської міської ради, Білоцерківська ЦБС імені Петра Красножона, за участі управління освіти і науки та управління з питань молоді та спорту Білоцерківської міської ради.

Модератор зустрічі Сергій Бурлака сказав: “Всі ми смертні! Але у книгах Романа Ковалю борці, що віддали себе без останку за Україну, за її волю, оживають у нашій уяві і ніби звертаються до нас: «А ти чого вартий?» Невипадково в заплічках сучасних бійців, що боронять нашу землю від тих же зайд-москалів, що й сторіччя тому, бачили його книги. У Ковалевих публікаціях рідко зустрінеш слово «герой», майже немає знаків оклику. Але велич тих, кого він описує, від того не стає меншою. Їхні справи говорять самі за себе, без зайвої патетики”.

А розпочав зустріч кобзар Святослав Силенко “Пісню про отамана Зеленого” (сл. Миколи Щербака, муз. Тараса Силенка).

Біла Церква гримить,
москалів блискавицями стріла.

Роман Коваль розповів про бій за Білу Церкву 25 серпня 1919 року...

Наприкінці серпня отаман Зелений зі своїм військом повертався з Уманщини на Трипілля. Думкою повстанців були вже зі своїми родинами. Але до них звернулися за порадою Володимира Сальського: “Хлопці, допоможіть захистити Білу Церкву. Он більшовики вже з Миронівки пруть”. А тут ще з’ясувалося, що червоних башибузків очолює Павлов – отой самий, що палив Трипільщину і прагнув знищити Зеленого з усім його військом. Ну що ж, нехай ще раз спробує...

Зелений погодився взяти “активну участь в обороні Білої Церкви та... тимчасово підлягати розпорядженням Штабу Запорозької групи”, – задував Микола Капустянский. Зелений поставив умову перед полковником Сальським: “Весь вогнеприпас, який поведеться захопити у ворога в бою”, залишається повстанцям.

25 серпня червоні москалі, на своє лихо, підійшли до Білої Церкви. Із фронту їм дали в зуби запорожці, а “на большевицькі обози налетів ураганом із своїми повстанцями отаман Зелений... Червоних розбили вщент. В наші руки дісталася значна військова здобич: панцерні потяги, гармати, кулемети та інше. Отаман Зелений одержав свою частку, сердечно попрощався з Запорозжцями”. Це спогад Миколи Капустянского з книги “Похід українських армій на Київ – Одесу в 1919 році”.

“Чи закарбовано цю перемогу запорожцям Армії УНР та отамана Зеленого під Білою Церквою? Чи є в місті вулиця отамана Зеленого, захисника Білої Церкви? Чи є меморіальний знак на місці перемоги української зброї?” – з такими словами письменник звернувся до білоцерківців...

Далі Роман Коваль представив учасника Визвольних змагань Ігоря Гавришишина, командира роти 135-го батальйону 114-ї бригади, сформованої в Білій Церкві, капітана ЗСУ, козака Історичного клубу “Холодний Яр”. Роман Коваль розповів про нього: “Ігор завжди дбав про своїх козаків, більше, ніж за себе. Не кричав, не лягав, не принижував. Був їм як батько. Нагороджений відзнаками «За вірну службу», «За поранення», «Хрест хоробрих», «Хрест пошани», «Лицарський хрест», «Лицар Холодного Яру». Воював у Бахмуті, Хліщівці, Серебрянському лісі, Куп’янську, с. Макіївці Луганської області та на Запорізькому напрямку”.

“В обов’язки командира входять не тільки бойова підготовка, військова дисципліна, техніка та озброєння, матеріально-побутове забезпечення підрозділу, – почав Ігор Гавришишин, – а й виховання та плекання високого морально-психологічного стану особового складу. З кожним зі своїх підлеглих я постійно проводив індивідуальні розмови, іноді по кілька годин. Розпитував про родини, історію

їхнього краю, запитував, чи знають імена вояків попередніх воєн з Московією. Мені важливо було знати, чи готові вони воювати на передній лінії. Слухав їх, поступово підходячи до такого важливого – мотивації. Яким би фізично здоровим, навченим, озброєним не був вояк, без мотивації він не буде ефективним на полі бою. Мотивація дає змогу тамувати та переборювати страх. Складником мотивації є зв’язок поколінь борців. Ця війна не випадкова чи неочікувана. Ворог той самий, уже четверте століття поспіль, методи ті ж. Знаючи особливості історичного ворога, ми зможемо його перемогти. На початку XX ст. наші діди та прадіди виборювали незалежність для нас, тепер наша черга зберегти цю незалежність для дітей та онуків. Це як естафета, тільки командою в ній є вся нація, наша українська нація. Програш у цій естафеті завжди призводить до жахливих жертв нашого народу. Тому ми не маємо права програти в цьому змаганні”.

І знову Роман Коваль полинув у минуле – розповів про білоцерківця Василя Савицького, козака Окремого кінно-гірського гарматного дивізіону. Ця оповідь – із майбутньої книги “Діти у Визвольній війні” Романа Ковалю та Юрія Юзича.

Службу в рідному війську білоцерківець Василь Савицький почав у травні 1919 р., коли йому йшов 14-й. “Не один раз я був у бійці з більшовиками, – задував Василько. – Найстрашнішим з боїв для мене був останній – у день інтернування армії [21 листопада 1920 р.]. Тоді було вбито мого навчителя і я сам стріляв з кулемета і віз товаришеве тіло до невідомого місця”. Так Роман Коваль почав розповідь...

Побачили білоцерківці і фотографію свого хороброго, на жаль, забутого земляка.

А тоді письменник розповів про інших учасників Визвольної боротьби, народжених у Білій Церкві, – вони навчалися або мали намір навчатися в Українській господарській академії в Подєбрадах. І показав святі їхні лики. Ось ці імена: Зваричук Іван, командир сотні, куреня, ад’ютант Генерального штабу Армії УНР; Кириленко Мирон і Крушевський Володимир, козаки Армії УНР; Коваленко Володимир, болбочанівець, комендант Павлограда і Павлоградського повіту; Палій-Сидорянський Михайло, полковник Армії УНР, командир Подільської групи УГА Другого зимового походу; Сергоський Іван, хорунжий Армії УНР, музикант, керівник струнного оркестру при УГА в Подєбрадах; Скрибин Михайло, хорунжий Окремої кінної дивізії, співак; Стовбуненко-Заїченко Олександр, хорунжий, отаман, скульптор, учитель, сотник ОНО “Карпатська Січ” (1939); Стовбуненко-Заїченко Марія, дружина сотника Олександра Стовбуненко-Заїченка, просвітянка, повстанка отаманів Овсія Гончара та Дмитра Соколовського, козачка полку Чорних запорожців, скульпторка, учителька; хорунжий Яценко Володимир та підполковник Ященко Мусій.

“Ці хлопці були в десятках боїв за Україну, – наголосив Роман Коваль, – і вони не встигли залишити свій погляд, свою думку, розповідь про свою участь у боротьбі. Ви маєте почути тихі голоси цих козаків – незаслужено забутих і знеславлених нашим безпам’ятством”.

Анонсував Роман Коваль і один з проєктів Історичного клубу “Холодний Яр” – видання першої частини спогадів “Таращанський повіт у боротьбі за самостійність України”. Автор – Василь Задоян, старшина 1-ї Білоцерківської

резервної бригади. Він узяв за мету описати повстанський рух на рідній йому Таращанщині. Василь Задоян народився 22 березня 1896 р. в с. Зрайках, нині Білоцерківського району. “Рукопис набрано родиною Сергія Здіорук. Шукаємо партнерів, щоб його видати”.

Наприкінці зустрічі Роман Коваль розповів про бій на берегах Дністра сотні Івана Зварійчука в липні 1920 р., про те, як козак Демид ризикнув своїм життям, щоб урятувати життя невідомій людині – лише на тій підставі, що вона була жінка...

Атмосфера в залі була дружня, бо прийшли послухати про Визвольну боротьбу люди культурні – освітяни, бібліотекарі, науковці, краєзнавці, музейні працівники, журналісти, учні Білоцерківського академічного ліцею “Мала академія наук”, заступники директорів з виховної роботи вищих навчальних закладів Білої Церкви, представники органів студентського самоврядування, депутати Білоцерківської міської ради, серед них і голова комісії з гуманітарних питань Борис Смуток.

Того дня Святослав Силенко пречудово виконав такі пісні: “Обріс мохом сірий камінь” (сл. Левка Боровиківського, муз. Тараса Силенка), “Буде нам з тобою що згадати” (сл. Ю. Буряківця), “Сховалось сонце за горою” (сл. Мусія Кононенка), “Чи то грім гримить” (сл. та муз. Романа Купчинського). Шляхетні публіці ці пісні були до серця. Люди щиро дякували Святославі.

Сердечно дякувала за повернення імен славних білоцерківців Ксенія Жукова, головна спеціалістка Управління культури і туризму Білоцерківської міської ради. А підвів підсумок ініціатор зустрічі – Сергій Бурлака. Він сказав: “Роман Коваль – людина, яка озброєна не шаблею, а пером і яка вже кілька десятиріч веде боротьбу за відновлення історичної справедливості щодо борців за волю України, – зазначив Сергій Бурлака. – Його тексти не лише відтворюють хронологію подій, вони дають голос тим, хто не зміг розповісти про себе. Автор говорить словами героїв, які виборювали нашу незалежність на початку XX століття, цитує листи, уривки з архівів, відтворює пісні, які співали повстанці. Його твори водночас – і епітафія, і воскресіння, реквієм і заклик до боротьби. Роман Коваль пише не про смерть, а про любов – до України, адже саме ця любов робила з простих селян войовничих отаманів, з учителів – полковників, з підлітків – героїв. Тож відкриваймо сторінки нашого минулого разом – щиро, глибоко, небанально”.

Централізована міська бібліотечна система Білоцерківської громади, яка охоплює 7 міських і 14 сільських бібліотек, закупила книги Історичного клубу “Холодний Яр” на 4010 грн. Чимало книг придбали і працівники Білоцерківського краєзнавчого музею.

Щиро дякуємо директорці Централізованої бібліотечної системи Білоцерківської міської ради Лесі Поліщук та начальниці Управління культури і туризму Білоцерківської міської ради Юлії Ковальській, без сприяння яких ця зустріч не відбулася б.

4 червня Сергій Бурлака написав: “Наша зустріч має дуже гарний резонанс у місті”.

Радіємо!

**Історичний клуб
“Холодний Яр”**

На світліні Олександра Ярмоли – Ігор Гавришишин.

“КРАСА ПРАВИЧНА...” В БУДИНКУ КІНО

Прем’єра фільму “Краса правична Михайла Горлового” відбулася 28 травня 2025 р. в Києві в Будинку кіно. Відкрив її бандурист Степан Щербак шемною пісню на слова Тараса Шевченка “За байраком байрак”.

За байраком байрак,
За байраком байрак,
А там степ та могила.
Із могили козак,
Із могили козак
Встає сивий, похилий.

Ще на березневій прем’єрі в Музеї Революції гідності кінорежисер Михайло Ілленко оцінив роботи скульптора Горлового як “частину захисного муру України”. А про його творчість Ілленко сказав: “Це вже не мистецтво, це щось вище”.

У підготовці фільму Романові Ковалю щиро сприяли Арсеній Білодуб та Андрій Середа, лідер гурту “Кому вниз”. Андріїв містичний голос допоміг гідно представити образ Михайла Горлового. Це неймовірна мить, коли геній говорить про генія. З повагою і шаную. Організував

бин”. Леся Козенко про поезію Горлового сказала: “Вона не просто геніальна, а надихаюча”.

Член Національної спілки письменників України Владлен Ковтун нагадав: “Горловий у своїх віршах писав: “Бог наш – наша мова... Молиться на Шевченка і на Бога”. А ще:

Гордіться прадидами,
повертайте віру,
моліться на Шевченка і на Бога,
на Україну-матір,
на дідів.

Владлен Ковтун зазначив, що Горловий органічно поєднав поезію і камінь, вони в нього перетікають одне в одне.

Я втому п’ю, чарівна тиша,
Я біль свій гострий замолю.
В рядках палаючого вірша
Я камінь зболено різблю.

...
Поезія у камені важка,
Поезія у камені барвіста,
Поезія у камені дзвінка,
Поезія у камені іскриста.
Поезія у камені – вогонь,
Поезія у полум’ї долонь.

звукзапис на студії і сцену-пролог у своєму затишному закладі “Тарнізон” у Пасажі Арсенія Білодуб. І зробив це безкоштовно. Як і Андрій Середа. Це для нас було важливо, бо бюджет фільму був вняткові скромний. Щира подяка Тетяні Лемешко, Сергієві Лакизі та Лесі Козенко за фінансування зйомок, а Вікторіві Вербі – за пречудову – магічну! – музику.

Художник Володимир Гарбуз, з яким Горловий на початку 1990-х провів у Києві першу в історії українського народу художню виставку на тему Трипілля, переконаний, що “твори Горлового – це зброя. Горловий створив символи і обереги для наступного покоління”. А заслужена художниця України Марина Соченко на прем’єрі в Будинку кіно висловила таку думку: “Горловий вірив у нашу силу, у силу українського народу”.

Щиро привітали зібрання кінокритик Сергій Тримбач і голова Спілки кінематографістів України Сергій Борденюк – співорганізатори прем’єри.

“У нашому фільмі Михайло представлений і як поет... – зазначив ведучий Роман Коваль. – У його останньому вірші, написаному за тиждень до смерті, є такі слова: «І слава пращурів наш меч гострила». Як гарно Михайло сформулював суть Історичного клубу “Холодний Яр”, козаком якого був! Уся – майже тридцятилітня! – діяльність історичного клубу спрямована на те, щоб нинішнє покоління відчуло красу і силу наших предків! Щоб наші військовослужбовці зрозуміли, що вони не якісь перекотиполе, а нащадки великих воїнів – богданівців, чорних запорожців, холодноярців. А Горловий додає з притиском: і скіфів! і трипільців!”

Леся Козенко з почуттям прочитала вірш Степана Щербака “Музика у камені і глині”, присвячений Михайлові Горловому – “скитові з трипільських прагли-

Владлен Ковтун вважає Горлового генієм. “Його твори – це наш національний скарб. Горловий – це наш Роден, це наш Мікеланджело!”

“Михайло Горловий козак, – додав Роман Коваль. – А козак – душа щира. Такий Михайло в житті – щирий, безпосередній, відвертий, може не тільки захищатися, а й атакувати. Михайло Горловий – митець-воїн. Він – вибуховий, агресивний, готовий не лише дати здачі за Неньку-Вітчизну, а й першим вступити в бій”.

Промовляли також оператор фільму Юрій Дереневський, який створив цей фільм з любов’ю і захопленням, а також багатолітня передплатниця газети “Незборима нація” Світлана Мушак та глядачка Людмила Смолякова. Прецікавими були спогади доцента Національної академії мистецтв Олеси Солов’я і бандуриста Степана Щербака, яким Горловий на знак дружби подарував свої роботи.

“Цей фільм я створив не тільки через любов до Михайла Горлового, – підвів риску Роман Коваль, – а й через протест проти замовчування державою і громадянським суспільством його творчості і його передчасної смерті. Про величезну втрату для нашої культури 2 квітня 2024 р. не повідомив жоден теле- і радіоканал. Навіть одним рухомим рядком...”

Наприкінці Степан Щербак заспівав пісню “Скинемося та по талю”:

А ми байрак порубать не дамо
Та воріженьків переможемо!

Тому й бути!

**Історичний клуб
“Холодний Яр”**

На світліні Олександра Вакулєнка – Василь і Леся Козенки та Роман Коваль. Київ, Будинки кіно, 28 травня 2025 р.

НАГОРОДЖЕНІ ВІДЗНАКОЮ “ЛИЦАР ХОЛОДНОГО ЯРУ”

Посвідчення № 1
Василь Степанович ЧУЧУПАК (1895, с. Мельники Чигиринського пов. Київської губ. – 1920, с. Мельники). Вчитель, командир полку гайдамаків Холодного Яру, Головний отаман Холодного Яру.

Посвідчення № 2
Роман Миколайович КОВАЛЬ, нар. 10 квітня 1959 р. в м. Горлівці Донецької обл., дослідник історії Визвольної боротьби українського народу у ХХ ст., ініціатор і організатор вшанування героїв Визвольної боротьби українців за свою незалежність, спорудження борцям за волю України пам'ятників, меморіальних дощок, відновлення їхніх могил та найменування їхніми іменами вулиць, член Української Гельсінської спілки (з 12.1989), автор книг, фільмів і циклів радіопередач про українських героїв доби УНР, редактор газет “Прапор антикомунізму” (1990 – 1991), “Нескорена нація” (1991 – 1993) та “Незборима нація” (з 01.1994), член Національної спілки журналістів України (1995), багатолітній голова оргкомітету вшанувань героїв Холодного Яру (1995 – 2025), президент Історичного клубу “Холодний Яр” (з 01.1997), член Національної спілки письменників України (1998).

Посвідчення № 3
Богдан Васильович ЛЕГОНЯК-“СЕР”, нар. 26 вересня 1962 р. в с. Гвізді Надвірнянського р-ну Івано-Франківської обл., краєзнавець, стрілець ОДЧ “Карпатська Січ” (з 5.03.2022), заступник командира розвідувальної роти 49-го Окремого штурмового батальйону “Карпатська Січ” (із 1.06.2022), 1-й віцепрезидент Історичного клубу “Холодний Яр” (з 18.06.2025), в. о. директора Національного парку “Холодний Яр”.

Посвідчення № 4
Ілля Віталійович ГАЙДУК-“ЧУЧУПАКА” (6.06.1993, м. Кривий Ріг Дніпропетровської обл. – 14.06.2014, м. Луганськ). Військовий і громадський діяч; командир Криворізької самооборони Майдану, звання – козак

і сотник Інгульської паланки Війська Запорозького, сержант 25-ї Окремої повітряно-десантної бригади.
Вишколював добровольців. Сповідував гасло Холодного Яру “Воля України або смерть”. Учасник Революції гідності. Навесні 2014 р. пішов до війська. Загинув у небі над Луганськом (у літаку Іл-76, який збили росіяни). Лицар ордена “За мужність” III ст. (посмертно). Козак Історичного клубу “Холодний Яр” (посмертно).

Посвідчення № 5
Юрій Романович ДАДАК-“РУФ” (26.09.1980, м. Бережани Тернопільської обл. – 1.04.2022, м. Попасна, Луганщина). Поет, видавець, науковець, стрілець 24-ї ОМБр ім. короля Данила (з 24.02.2022). Учасник Революції гідності. Учасник вшанування героїв Холодного Яру. Ведучий Фестивалю нескореної Нації “Холодний Яр” (2016 – 2021). Идеолог мілітарної рок-сцени України.
30 вересня 2023 р. 2024 р. йому поставлено пам'ятник на Меморіалі козакам-добровольцям у Холодному Яру.

Посвідчення № 6
Юрій Андрійович МОРОЗ-“ЛЮТИЙ” (9.09.1975, с-ще Борова, Київщина – 16.04.2023, с. Васюківка Донецької обл.). Військовий і громадський діяч; командант штабу 207-го батальйону 241-ї бригади Сил територіальної оборони ЗСУ (з 02.2022), звання – молодший сержант Сил тероборони. Член СНУМу і СУМу (з поч. 1990-х). Інструктор Всеукраїнської військово-патріотичної гри “Джурра”. Реконструктор. Учасник Революції гідності (4-та козацька сотня Самооборони Майдану). Учасник АТО (2014). Лицар ордена “За мужність” III ст. (посмертно) та найвищої нагороди Спілки української молоді “Залізний Хрест Заслуги”. Козак Історичного клубу “Холодний Яр”.

Посвідчення № 7
Олексій Ігорович НАЗАРЧУК-“ФРИЦ” (30.03.1997, с. Піщаний Брід Новоукраїнського р-ну Кіровоградської обл. – 9. 10. 2024, с. Ступочки Краматорського р-ну Донецької обл.). Військовий і громадський діяч; голова Кропивницького осередку Всеукраїнської ГО “Сокіл”, командир відділення взводу роботизованих платформ вогневої підтримки, звання – козак ОДЧ “Карпатська Січ”, молодший сержант 5-ї Окремої штурмової київської бригади. 10 листопада 2024 р. прах “Фріца” розвіано в Холодному Яру над Меморіалом козакам-добровольцям, а 18 травня 2025 р. на цьому меморіалі йому поставлено пам'ятник.

Посвідчення № 8
Павло Юрійович НАКОНЕЧНИЙ-“ІСТОРИК” (20.05.1997, Черкаси – 18.06.2023, с. Біла Криниця Миколаївської обл.). Військовий і громадський діяч; звання – старший матрос 73-го центру ССО ЗСУ. Вчитель історії, виховник, співзасновник ГО “Поклик Яру”. Учасник Революції гідності. Учасник вшанувань героїв Холодного Яру. Лицар ордена “За мужність” III ст. (посмертно). 22 червня 2024 р. “Історіку” поставлено пам'ятник на Меморіалі козакам-добровольцям у Холодному Яру.

Посвідчення № 9
Сергій Олександрович ЩЕРБИНА-“СВОБОДА”, нар. 18 грудня 1964 р. в м. Апостоловому Дніпропетровської області. Ветеран 49-го Окремого штурмового батальйону “Карпатська Січ”. Має нагороди від ОДЧ “Карпатська Січ”, Легіону Свободи, 49-го ОСБат “Карпатська Січ”. Участь в АТО-ООС: 2014 – 2018, 2022 – 2025. Козак Історичного клубу “Холодний Яр”.

Посвідчення № 10
Ігор Стефанович ГАВРИШІ-ШИН-“ГАВРИЛО”, нар. 25 січня 1965 р. у Львові, командир роти 135-го батальйону 114-ї бригади, капітан ЗСУ. Нагороди: “За вірну службу”, “За поранення”, “Хрест хоробрих”, “Хрест пошани”, “Лицарський хрест”. Козак Історичного клубу “Холодний Яр”.

Посвідчення № 11
Юрій Анатолійович ТКАЧЕНКО-“ГОРИЗОНТ”, нар. 14 березня 1986 р. в м. Кривому Розі Дніпропетровської області. Лейтенант, командир батареї 93-ї ОМБр “Холодний Яр”. Нагороди: орден “За мужність” III ст., медаль “За військову службу Україні”, відзнака “За зразкову службу, хрест доблесті”. Козак Історичного клубу “Холодний Яр”.

Посвідчення № 12
Сергій Олександрович БОЙКО, нар. 21 лютого 1992 р. в Києві. Стрілець добровольчого батальйону “ОУН” (08.2014 – 03.2015) та ОДЧ “Карпатська Січ” (04 – 10.2015; 03 – 06.2022), козак гранатометного взводу роти вогневої підтримки 5-ї Окремої штурмової київської бригади (06.2023 – 2025). Нагороди: “Золотий Хрест”, “За жертвність і любов до України”, “За оборону селища Піски”, відзнака ОТУ “Луганськ” та нагрудний знак “За сприяння оборони Києва”. Двічі поранений. Дістав і дві контузії. Козак Історичного клубу “Холодний Яр”.

Історичний клуб “Холодний Яр”
XXX вшанування героїв Холодного Яру, 18 травня 2025 р.

ОНУК ВОЯКА УПА ЗАГИНУВ ЗА УКРАЇНУ

Орест “Сибіряк” пішов на війну, продовживши справу свого героїчного та незламного роду.

9 червня 2025 р. на фронті під час евакуації побратимів загинув Орест Білінчук-Портяк-“Сибіряк”. Псевдо Орест узяв на честь діда, воїна УПА, який загинув через два місяці після народження сина. Про це повідомляє “Главком” із посиланням на Медичний добровольчий батальйон “Госпітальєри”, допис дружини полеглого воїна Юлії Білінчук-Портяк та Київський національний університет ім. Тараса Шевченка.
“Ти обіцяв написати мені вірші, пам’ятаю, що назвав його «Моя кохана пахне соняшниками». Шкода, що не встиг...” – написала дружина Юлія 11 червня.
Орест Білінчук-Портяк-“Сибіряк” почав свій шлях у теробороні, потім перебував у лавах “Госпітальєрів”, згодом перейшов служити до бригади “Рубіж”. Під час виконання завдань неодноразово діставав поранення, не один раз виходив живим з важких бойових завдань, де гинула більшість. Знищив безліч ворогів, захищаючи нашу державу.
Його дід, воїн УПА Василь Білінчук на псевдо “Сибіряк”, при-

йшов у світ 1926 року в Жаб’ю, на Гуцульщині. У 1941 р. москалі виселили родину до Сибіру – окрім брата Дмитра, що був у підпіллі ОУН. У 1944-му Василь зміг із Сибіру добратися до Карпат, стає вояком УПА на псевдо “Сибіряк”.

Василь Білінчук вирізнявся значною фізичною силою, тому в сотні свого брата Дмитра “Хмари” був кулеметником, обходився без другого номера, все носив сам. Потім перейшов до СБ ОУН. Загинув у 1952 р., коли енкаведисти розстріляли його з кулемета, побоюючись брати в полон.

На момент загибелі “Сибіряка” його сину Василю було ледь два місяці. Василь Білінчук-Портяк – видатний український новеліст (“Крислачі”, 1984; “У снігах”, 2006; “Охоронителі Діви”, “Вибір Скорого”, 2021). Автор сценаріїв фільмів “Нам дзвони не грали, коли ми вмирали”, “Атентат”, “Вишневі ночі”, “Нескорений”, “Залізна сотня”. Помер 2 березня 2019 року.

Орест “Сибіряк” пішов на війну, продовживши справу свого героїчного та незламного роду. Вічна слава полеглим за Україну!

ХОРОБРЕ СЕРЦЕ АНДРІЯ СІРЧЕНКА

Він за життя став легендою для тих, хто його знав та хто мав честь воювати поруч.

Андрій Сірченко-“Примус” народився у Краматорську 15 червня 1973 року. Його називали Хоробрим Серцем.

У вересні 2015 р. він потрапив до лав батальйону ОУН і відтоді не залишав передових позицій.

Добровольець, РПГшник від Бога, Андрій уражав і ворожі ВОПи, і склади БК. Пробирався до сепарських окопів та забирав зброю. “У нього виходило перемогати”, – казали побратими. Вороги довго полювали за ним, і одного разу на його спостережний пункт у с. Кримському прилетіло з ПТРК... Трагедія сталася 17 лютого 2017 року.

Андрій залишив у смутку маму-інвалідку, дружину і сина. Шана і честь!

Людмила ОНЩЕНКО

ЄВГЕН ЛОСКОТ НІКОЛИ НЕ ХОВАВСЯ ЗА СПИНАМИ

“Слава Україні!” – вигукнув капітан Євген Лоскот і підірвав себе та ворогів гранатою – аби не потрапити в полон...

Його гарт кував на Майдані. “На щастя, Революція гідності не забрала життя мого сина. З відчуттям неймовірного страху і тривоги за нього наша сім’я прожила весь той час. 20 січня 2014 р. дістав поранення в обличчя гумовою кулею. За свідченням людей, що були поруч з Євгеном, я знаю, що мій син не ховався за спинами, був попереду, брав участь у всіх боях, вів за собою”, – розповідає мама Ксенія Данилівна.

Після закінчення революції Євген добровільно мобілізувався до ЗСУ. Він пройшов пекло на пере-

довій влітку 2014-го: брав участь у боях за Лутугине, Савівку, Жовте та Раївку. Достроково отримав звання майора за оборону Луганського аеропорту, проте так і не встиг змінити погони.

“Ми всі живі завдяки капітану, бо він нас змушував так окопуватися, що нас не взяли «Гради» й атаку танків ми відбили”, – розповів один із побратимів.

5 вересня 2014 р. на Луганщині його БМП вступила в бій з колоною ворожої техніки, атакувала командний пункт противника, але, врешті, була підбита. Євген встиг відійти з поля бою, зміг зв’язатися з українськими бійцями, допоміг знищити позицію бойовиків, корегував роботу нашої артилерії. Проте дістатися до своїх Євгенові Лоскоту не вдалося, його видали місцеві мешканці.

Поранений офіцер потрапив в оточення бандформування “казаків” та осетинів і прийняв свій останній бій на закинутій фермі поблизу с. Весела Гора Луганської області...

Поховали героя в його рідній Десні на Чернігівщині 9 вересня 2015 року.

Героєві України Євгенові Лоскоту навечно 33.

Слава відважному серцю!

Людмила ОНЩЕНКО

“З ДНЕМ НАРОДЖЕННЯ, МІЙ ХЛОПЧИКУ...”

Добровольець УДА Андрій Воробко-“Грек” загинув за Україну 2 квітня 2023 року.

18 травня ц. р. йому поставлено пам’ятник у Холодному Яру, на Меморіалі козакам-добровольцям.

Народився він 24 червня 1996 р. на Черкащині.

24 червня 2025 р. його мама Оксана написала...

Моєму Андрію було б 29 років...

Це фото – з його останнього земного дня народження.

Тоді ми ще не знали, що це буде востаннє. Що більше не буде ані торта, ані свічок, ані твоїх очей, що світіться радістю.

Я кляну війну, яка забрала життя мого сина і перетворила моє на пекло, у якому немає ні сну, ні спокою.

Рівно 29 років тому я вперше побачила тебе...

Пам’ятаю ту мить, коли ти з’явився на світ – такий спокійний, розумний, світлий.

Ти був не такий, як усі. З самого початку в тобі було щось особливе –

глибина в очах, мудрість не по роках, внутрішнє світло.

Я тоді ще не знала, що Бог послав мені сина, який стане Героєм.

Я дуже сумую. Я неймовірно скучаю за тобою, мій Андрію...

Ти був сенсом мого життя. Моєю гордістю. Моєю радістю. Моєю любов’ю.

Сину... Якби я могла, обійняла б тебе ще раз. Погладила б по волосся – як у дитинстві. Сказала б, як сильно тебе люблю.

ЛІТЕРАТУРНО-МУЗИЧНА СЦЕНА

У рамках ХХХ ушанувань героїв Холодного Яру 17 – 18 травня 2025 р. на хуторі Буда працювала Літературно-музична сцена.

Виступи учасників відповідали тематиці та меті ушанувань. Поети, прозаїки та співаки виконували твори, що відповідали духу боротьби українського народу за свою волю та усталення тих, хто за цю волю віддав своє життя.

Участь у програмі Літературно-музичної сцени взяли митці, які нині служать у ЗСУ та Національній гвардії України: народний артист України, лауреат Шевченківської премії, лідер гурту “Хорея козацька” Тарас Компаніченко; пілот ударних безпілотників “Вирій” 241-ї бригади територіальної оборони ЗСУ Сергій Василюк і військовослужбовець НГУ Артем Лоїк. Честь вам і слава, друзі!

Особливо тепло зустріли на сцені рідних бійців полку “Азов”, які загинули в оленівській колонії, – Наталію та Юрія Хомовських (батьків Богдана “Денджера”), сестру Дмитра Букарьова “Білотура” Тетяну Лісову та доньку Владислава Шеломієнка “Сенсея” Тетяну Полторака, яка виступила від імені рідних та зачитала вірш-присвяту героям “Азову”, яких у полоні підступно вбила московія.

Ми завжди з радістю долучаємо до участі в програмі дітей, які разом з першими кроками у велике мистецтво відкривають для себе сторінки правдивої історії нашого народу. Вже утретє взяв участь у Літературно-музичній сцені юний співак із Медведівки Михайлик Крохмаль, семирічний онук нашого товариша, ветерана батальйону “Карпатська Січ” Богдана Легоняка.

Військовослужбовець, який своєю творчістю усіх тих, хто скептично ставиться до репу (зокрема й мене), спонукав поглянути на цей стиль виконання з іншого боку. Принаймні реп, у якому оспівуються Чучупак, Горліс-Горський, Чорнота, Болбочан, Холодний Яр та герої нинішньої війни, – це те, що нам до душі, і те, що має чути сучасна молодь. Пишаємося, друже Артеме!

Презентували зі сцени власні книжки письменники Лариса Ніцой та Євген Букет.

Під час аукціону, який зі сцени провів Марко Мельник, було продано мистецькі розмальований тубус артилерійського снаряда 155-го калібру. Його прибав за 2500 грн Олег Коваленко зі Шполи. Кошти передали на лікування пораненого на фронті Сергія Бойка, козака Історичного клубу “Холодний Яр”.

Роман Коваль провів конкурс на знання історії Холодного Яру із врученням переможцю власної книги. На завершення заходу з вдячним словом виступила директорка музейно-етнографічного комплексу “Дикий хутір” Леся Островська.

Увесь час, поки працювала Літературно-музична сцена, художниці Марина Соченко створювала портрети козаків і козачок ЗСУ.

Вели програму Літературно-музичної сцени Василь Ковтун та Андрій Купчин. Технічне забезпечення музичною апаратурою професійно здійснював Анатолій Бабич, а організаційні питання вдало вирішувала Оксана Герасимук.

Дякуємо артистам, поетам і промовцям, які взяли участь у ХХХ ушануваннях героїв Холодного Яру та оспівали наших героїв у своїх творах словом і пісню. Але найперше – дякуємо Збройним силам України, завдяки яким вдалося провести цей важливий і насичений емоціями захід – ХХХ ушанування героїв Холодного Яру.

До нових зустрічей, друзі, у місці нашої сили! До нових звитяг! Слава Україні!

Василь КОВТУН, Історичний клуб “Холодний Яр”

На світліні Світлани Мирводи – “Хорея козацька”.
ХХХ вшанування героїв Холодного Яру

СТАНІСЛАВ ПИЛИПОВИЧ ХАЛЕЦЬКИЙ (31.08.1947, М. ІЧНЯ – 2.04.2025, М. НІЖИН)

Ми називали його Ярославом. Товаришували з початку 1990-х. Він був членом Української гетьманської спілки, головою Київської міської організації ВПО “Державна самостійність України”, членом-засновником Історичного клубу “Холодний Яр”. Фінансово допомагав нашим організаціям. І газети “Незборима нація”. У найважчі часи. Коли майже ніхто не допомагав, хіба кілька українців із-за кордону та читачі газети “Незборима нація”.

Від початку 1990-х Ярослав – на Майдані та в електричках – розповсюджував українську пресу, яку неможливо було купити в крамницях та ятках, де продавалася лише “мосвоязична” друкована продукція. Він доносив людям українські видання!

Був спокійної вдачі, привітний, зичливий. Економив на собі, але не на громаді. Ніколи не завдавав товаришам прикрощів. Завжди готовий

був поступитися, аби в товаристві не виник конфлікт.

А як гарно він співав! Я завжди просив його увечері, під чарку... “Чорноморець, матінко, чорноморець”, “Шабелина”, “Толуб на черешні, голубка на вишні”, “Розпрощався стрілець зі своєю ріднею”, “Про цісарівну” (гумористична про австрійську цісарівну), “Ой ти земле, ой ти чорна, пригорнися, не будь горда”... Ці пісні я вивчив завдяки Ярославу. Тепер почав забувати, бо вже не співаємо разом.

Помер Ярослав у Чернігівському медичному центрі сучасної онкології, нікому не жаліючись, не вимагаючи допомоги чи співчуття.

Похований 4 квітня в с. Талалаївці Ніжинського району.

Вічна пам'ять Тобі, дорогий друже Ярославе!

Роман КОВАЛЬ

ЧЕРЕЗ “НОВУ ПОШТУ” МОЖНА ПРИДБАТИ

Книжки можна придбати через “Нову пошту”, попередньо переказавши кошти на ФОП Р. М. Ковалю: Приватбанк, 5169 3305 3001 3009.

Якщо це пожертва, то просимо переказувати на картку Романа Миколайовича Ковалю: Приватбанк, 4149 6090 2566 1630.

Як перешлете кошти за книги, просимо вислати квитанцію на вайбер (+38066-211-41-85) або на телеграм (+38067-726-30-36) або на електронну адресу kovalroman1@gmail.com

Також просимо вказати, куди і кому вислати книжки. І чи підписувати їх.

Ось ціни без вартості пересилки:

“Таємниця отамана Зеленого” Романа Ковалю – 250 грн.

“Це було давно” Юрія Горліса-Горського – 140 грн,

“Шляхетні серця” Романа Ковалю – 250 грн.

“Самостійна Україна” Миколи Міхновського – 300 грн.

“Філософія сили” Романа Ковалю – 140 грн.

“Український націоналізм” (упорядник О. Однороженко) – 395 грн.

“Тарас Шенченко, співець не-примиримої України” – 300 грн.

“Полковник Болбочан” Р. Ковалю і Ю. Юзича – 350 грн.

“Жінки у Визвольній війні: історії, біографії, спогади. 1917 – 1930” Романа Ковалю – 400 грн.

“Микола Міхновський: спогади, свідчення, документи” Р. Ковалю і Ю. Юзича – 650 грн.

“Батькам скажеш, що був чесний” Романа Ковалю – 400 грн.

РЕАЛІЇ ІСТОРІЇ АМОРАЛЬНІ

1. Як би мало добра не випало на твою долю, його достатньо, щоб поділитись із ближнім.

2. Війна спрощує розуміння суті речей і поглиблює розуміння суті життя.

3. Є люди настільки марнославні, що готові приписати собі неіснуючі гріхи, аби лише привернути до себе увагу.

4. Істина таїться в тіні знання, її живить таємниця.

5. Праведниками захоплюються, з грішних беруть приклад.

6. На ґрунті марнославства росте багато квітів зла.

7. Тому, хто солодко живе, особливо гірко помирати.

8. Хитрість підозріла, мудрість прониклива.

9. Головне – досягти головного, у дрібницях можна і поступитися.

10. Недосвідченість довірлива, досвід скептичний.

11. Воля народжує можливості і робить їх шансами.

12. Ворог, якого не сприймаєш всерйоз, – одна з найнебезпечніших загроз.

13. У кожного є свій ангел-хранитель і демон-губитель.

14. Суєтні багатослівні, мудрі – стримані в словах.

15. Мудрістю не вихваляються.

16. Реалії історії аморальні.

17. Здорові інстинкти завжди жорсткі.

18. Жалість до чужинців – це жорстокість до своїх.

19. Шляхетні безкорисливі і вдячності не потребують.

20. Бога і смерть не обдуриш.

21. Від смерті не відкупишся, смерть не відступить.

22. Дидактика отруює мистецтво, мистецтву не личить менторський тон.

23. Плекай здорову недовіру до очевидного, очевидне не заслуговує на надмірну довіру.

24. Якщо правила давно не порушують, значить, вони морально застаріли.

25. Для безсмертних суттєвої різниці між живими і мертвими не існує.

Андрій КОВАЛЬ, історик

ЮНІ ТРЕЙКІВЦІ ГОТУЮТЬСЯ ЗАХИЩАТИ УКРАЇНУ

На Погребищенщині 20 – 22 червня відбувся вишкіл національно-патріотичного виховання (з елементами військової справи) ім. генерала УПА Івана Трейка. До таборування доєдналися побратими зі Звягельщини (де Іван Трейко тримав останній бій) ГО СМНС “Стале-вий Сокіл”. На відкритті всі співали:

А як прийдеться стати зі зброєю в руках,
то Трейко поведе нас, замає гордо стяг!

Учасники навчалися та змагалися зі спортивною стрільби з лука, метали сокири і ножі, фланкували палицями, вправлялися з навчальними шаблями, власноруч карбували пам'ятні монети. А ще вчилися злагожденості, основ домедичної допомоги, поводження зі зброєю, виконували завдання “штурм – оборона”, пілотували дрони.

Традиційна вечірня ватра, гутірки, колективна пісня, смо-лоскипи, спільне виконання молитви та обговорення Декалогу українського націоналіста залишили слід у серці кожного. Один з таборових вечорів присвятили відтворенню Купальської пращівської обрядовості – живили національне коріння родовою пам'яттю.

Натхненниками та рушійною силою стала молодь, що склала у Холодному Яру холодноярську присягу та освятила зброю під дубом Максима Залізняка – під час ХХХ вшанувань героїв Холодного Яру. Відтоді “Лісові чорти” вирости до Молодіжного об'єднання “В. І. Р.” (Воля. Ідея. Рід).

Пам'ять про героїв виховує нових героїв.

Слава Україні! Героям слава!

Алла ПРУСАК, Історичний клуб “Холодний Яр”

Сердечно дякуємо за підтримку газети “Незборима нація”!

Леонід ІСАКОВ – 200 грн.

Світлана КУШНІР (Ірпінь) – 200 грн.

Ігор СМЕТАНСЬКИЙ (Калуш) – 400 грн

Іван КАЧУРИК – 400 грн

Любомир ХАМУЛЯК (Дрогобич) – 500 грн.

І. БОСАКОВСЬКИЙ – 1000 грн

Олександр РИЖЕНКО (Київ) – 3000 грн.

НЕЗБОРИМА НАЦІЯ

Наш індекс – 33545.

Індекс 87415 – для передплатників Донецької та Луганської областей.

Ціна 152 грн.

Часопис ОУН.

Передплатний індекс 30504.

Ціна 432 грн.

Редактор Роман Коваль

Верстка Анна Воловник
Коректор Надійка Овчарук

Інформаційне забезпечення Микола Владзімірський, Владислав Карпенко, Надія Віннік

Технічний директор Максим Селюзкін

Адреса для листування 03049, Київ, вул. генерала Геннадія Воробйова (Курська), буд. 202, пом. 14. Тел./факс: 242-47-38. kovalroman1@gmail.com ФБ: Roman Koval

Редакція залишає за собою право редагувати та скорочувати тексти. Наклад 1500 примірників.

Видруковано 30.06.2025 р. ТОВ “Прес Корпойшн Лімітед” Номер замовлення 25 89 05

Ідентифікатор медіа: R30-03637

Засновник Роман Миколайович Коваль

HTTP://NEZBORYMA-NACIYA.ORG.UA/

“Незборима нація” – газета для тих, хто хоче знати історію боротьби за свободу України